

SIKKERHETS DATBLAD

Sitronsyreløsning 20-50%

Sikkerhetsdatabladet er i samsvar med Kommissjonsforordning (EU) 2020/878 av 18 Juni 2020 om endring av europaparlaments- og rådsforordning (EF) nr. 1907/2006 om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH)

AVSNITT 1: IDENTIFIKASJON AV STOFFET / STOFFBLANDINGEN OG AV SELSKAPET / FORETAKET

Utgitt dato 27.03.2017

Revisjonsdato 03.02.2020

1.1. Produktidentifikator

Kjemikaliets navn Sitronsyreløsning 20-50%

Synonymer Citric acid solution

1.2. Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Kjemikaliets bruksområde Kjemisk / teknisk bruk
Kun til yrkesmessig bruk

1.3. Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn Hjelle Kjemi AS

Postadresse C Sundtsg 65

Postnr. 5004

Poststed BERGEN

Land NORGE

Telefon 55231300

Telefaks 55560210

E-post fpost@hjelle-kjemi.no

Hjemmeside www.hjellekjemi.no

1.4. Nødtelefonnummer

Nødtelefon Telefon: Telefon: 22 59 13 00

AVSNITT 2: FAREIDENTIFIKASJON

2.1. Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP / GHS]	Eye Irrit. 2; H319
Stoffets/blandingens farlige egenskaper	Gir alvorlig øyeirritasjon.

2.2. Merkingselementer

Farepiktogrammer (CLP)

Varselord	Advarsel
Faresetninger	H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.
Sikkerhetssetninger	P264 Vask hendene grundig etter bruk. P280 Benytt vernehansker / verneklær / vernebriller / ansiktsskjerm. P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØYNE: Skyll forsiktig med vann i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser dersom dette enkelt lar seg gjøre. Fortsett skyllingen. P337+P313 Ved vedvarende øyeirritasjon: Søk legehjelp

2.3. Andre farer

PBT / vPvB	Ikke PBT / vPvB.
Andre farer	Utslipp av kjemikaliet til vann kan lokalt gi lav pH med fare for fiskedød.

AVSNITT 3: SAMMENSETNING/OPPLYSNINGER OM BESTANDDELER

3.2. Stoffblandinger

Komposisjonstype	Stoffblanding			
Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold	Noter
Sitronsyre	CAS-nr.: 5949-29-1 REACH reg. nr.: 01-2119457026-42	Eye Irrit. 2; H319	20 -50 %	

AVSNITT 4: FØRSTEHJELPSTILTAK

4.1. Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt	Nødtelefon: se avsnitt 1.4. Ved bevisstløshet eller alvorlige tilfeller, ring 113
Innånding	Frisk luft, ro og varme. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Hudkontakt	Fjern tilsølt tøy. Vask straks huden med såpe og vann. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.
Øyekontakt	Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Anvend lunkent vann for å unngå skade på øyet. Kontakt lege hvis irritasjon vedvarer
Svelging	Skyll munnen grundig. Fremkall ikke brekninger. Drikk et par glass vann eller melk. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

4.2. De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Akutte symptomer og virkninger	Irriterer øynene og kan forårsake rødhet og svie.
--------------------------------	---

4.3. Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Annen informasjon	Ingen spesifikk informasjon fra produsenten
-------------------	---

AVSNITT 5: BRANNSLOKKINGSTILTAK

5.1. Sløkkingsmidler

Egnede sløkkingsmidler	Pulver, karbondioksid (CO ₂), vanntåke, skum
------------------------	--

Ueguede sløkkingsmidler	Bruk ikke samlet vannstråle
-------------------------	-----------------------------

5.2. Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Brann- og eksplosjonsfarer	Kjemikaliet er ikke klassifisert som brannfarlig.
----------------------------	---

Farlige forbrenningsprodukter	Kan inkludere, men er ikke begrenset til: Karbondioksid (CO ₂). Karbonmonoksid (CO)
-------------------------------	---

5.3. Råd til brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Bruk trykkluftmaske når kjemikaliet er involvert i brann. Ved rømning brukes godkjent rømningsmaske. Se forøvrig avsnitt 8.
-----------------------	---

Annen informasjon	Beholdere i nærheten av brann flyttes straks eller kjøles med vann.
-------------------	---

AVSNITT 6: TILTAK VED UTILSIKTEDE UTSLIPP

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Unngå kontakt med huden og øynene. Benytt personlig verneutstyr som angitt i avsnitt 8.
---	---

6.2. Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Forhindre utslipp av større mengder til kloakk, vassdrag eller grunn
--	--

6.3. Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprydding	Mindre søl tørkes opp med tørkepapir, filler eller twist. Større mengder spill demmes opp. Absorber i vermikulitt, tørr sand eller jord og fyll i beholdere. Spill samles opp i egnede beholdere og leveres som farlig avfall (se avsnitt 13)
------------	---

6.4. Henvisning til andre avsnitt

Andre anvisninger	Se også avsnitt 8 og 13.
-------------------	--------------------------

AVSNITT 7: HÅNTERING OG LAGRING

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Håndtering	Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Bruk angitt verneutstyr, se avsnitt 8. Unngå kontakt med hud og øyne
------------	--

7.2. Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres kjølig, tørt og i tett lukket beholder. Lagres beskyttet mot varme. Oppbevares på et godt ventilert sted.
-------------	--

Betingelser for sikker oppbevaring

Råd angående samlagring	Lagres adskilt fra: Oksidasjonsmidler. Reduksjonsmidler. Syrer. Baser. Metaller
-------------------------	---

7.3. Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Spesielle bruksområder	Se avsnitt 1.2. Se eksponeringsscenario
------------------------	---

AVSNITT 8: EKSPONERINGSKONTROLL / PERSONLIG VERNEUTSTYR

8.1. Kontrollparametere

Komponentnavn	Identifikasjon	Grenseverdier	Norm år
Sitronsyre	CAS-nr.: 5949-29-1		
Kontrollparametere, kommentarer	Inneholder ingen stoffer med grenseverdi for forurensninger i arbeidsatmosfæren. Referanser (lover/forskrifter): FOR 2011-12-06 nr 1358 Forskrift om tiltaks- og grenseverdier (sist endret gjennom FOR-2016-12-22-1860).		

8.2. Eksponeringskontroll

Varselsskilt

Forholdsregler for å hindre eksponering

Tekniske tiltak for å hindre eksponering	Se eksponeringsscenario. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon. Personlig verneutstyr skal være CE-merket og bør velges i samarbeid med leverandøren av slikt utstyr. Det anbefalte verneutstyret og de angitte standardene er veiledende. Standarder skal være av nyeste versjon. Risikovurdering av den aktuelle arbeidsplassen/-operasjonen (faktisk risiko) kan medføre andre vernetiltak. Verneutstyrets egnethet og slitestyrke vil avhenge av bruksområde.
--	---

Øye- / ansiktsvern

Øyevern, kommentarer	Ved fare for sprut brukes tettsluttende, godkjente vernebriller. NS-EN 166 (Øyevern - Spesifikasjoner).
----------------------	---

Håndvern

Hud- / håndbeskyttelse, langvarig kontakt	Benytt hansker av motstandsdyktig materiale. Det angitte hanskematerialet er foreslått etter en gjennomgang av enkeltstoffene i kjemikaliet og kjente
---	---

	hanskeguider. Hansketykkelse må velges i samarbeid med hanskeleverandøren, som kan opplyse om hanskematerialets gjennomtrengningstid
Egnede hansker	Butylgummi. Neoprengummi. Nitrilgummi. NS-EN 374 (Vernehansker mot kjemikalier og mikroorganismer). NS-EN 420 (Vernehansker - Generelle krav og prøvingsmetoder)
Gjennomtrengningstid	Verdi: > 8 time(r)

Hudvern

Hudbeskyttelse, kommentar	Bruk egnede verneklær for å beskytte mot mulig hudkontakt.
---------------------------	--

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern, generelt	Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper, må det brukes egnet åndedrettsvern med kombinasjonsfilter (type A2/P2).
Anbefalt utstyrstype	NS-EN 14387 (Åndedrettsvern - Gassfiltre og kombinerte filtre - Krav, prøving, merking). NS-EN 140 (Åndedrettsvern - Halvmasker og kvartmasker - Krav, prøving, merking) NS-EN 136 (Åndedrettsvern - Helmasker - Krav, prøving, merking).

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Begrensning av miljøeksponering	Forhindre utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn
---------------------------------	--

Passende miljømessig eksponeringskontroll

Eksponeringskontroll, kommentarer	Mulighet for øyeskylling må finnes på arbeidsplassen.
-----------------------------------	---

AVSNITT 9: FYSISKE OG KJEMISKE EGENSKAPER

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form	Væske
Farge	Klar.
Lukt	Luktfri
pH	Status: I løsning Verdi: ~ 2
Løslighet	Medium: Vann
Eksplorative egenskaper	Ikke Eksplosiv

9.2. Andre opplysninger

AVSNITT 10: STABILITET OG REAKTIVITET

10.1. Reaktivitet

Reaktivitet	Ved normal bruk er det ingen kjent reaktivitetsrisiko forbundet med dette kjemikaliet.
-------------	--

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilitet	Kjemikaliet er stabilt ved de angitte lagrings- og bruksbetingelsene.
------------	---

10.3. Risiko for farlige reaksjoner

Risiko for farlige reaksjoner	Oppstår ved kontakt med materialer som skal unngås (avsnitt 10.5).
-------------------------------	--

10.4. Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Unngå varme.
-------------------------	--------------

10.5. Uforenlige materialer

Materialer som skal unngås	Reduksjonsmidler. Oksidasjonsmidler. Syrer. Baser. Metaller.
----------------------------	--

10.6. Farlige nedbrytningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter	Ingen under normale forhold. Se også avsnitt 5.2.
-----------------------------	---

AVSNITT 11: TOKSIKOLOGISKE OPPLYSNINGER

11.1. Informasjon om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Andre toksikologiske data	Kriteriene for klassifisering kan på grunnlag av de foreliggende data ikke anses for å være oppfylt.
---------------------------	--

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding	Kan irritere luftveiene
Hudkontakt	Langvarig og hyppig kontakt kan forårsake rødhet og irritasjon.
Øyekontakt	Gir alvorlig øyeirritasjon. Symptomer på irritasjon kan være rødhet og smerte.
Svelging	Kjemikaliet kan irritere mage/tarm og kan forårsake smerter i buken, magesyke, kvalme, oppkast og diare.

11.2. Opplysninger om andre farer

AVSNITT 12: ØKOLOGISKE OPPLYSNINGER

12.1. Giftighet

Økotoksisitet	Kjemikaliet er ikke klassifisert som miljøskadelig.
---------------	---

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Beskrivelse / vurdering av persistens og nedbrytbarhet	CAS: 5949-29-1: >70% brytes ned på 28 døgn (OECD 301D) (litteraturverdi). Produktet forventes å være bionedbrytbar.
--	---

12.3. Bioakkumuleringsevne

Bioakkumuleringsevne, vurdering	CAS: 5949-29-1: Log Pow: 0. Forventes ikke å bioakkumulere
---------------------------------	--

12.4. Mobilitet i jord

Mobilitet	Løselig i vann
-----------	----------------

12.5. Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Resultat av vurderinger av PBT og vPvB	Kjemikaliet inneholder ingen PBT eller vPvB-stoffer.
--	--

12.6. Hormonforstyrrende egenskaper

Hormonforstyrrende egenskaper	Utslipp av kjemikaliet til vann kan lokalt gi lav pH med fare for fiskedød.
-------------------------------	---

12.7. Andre skadevirkninger

AVSNITT 13: SLUTTBEHANDLING

13.1. Avfallsbehandlingsmetoder

Egnede metoder til fjerning av kjemikaliet	Leveres som farlig avfall til godkjent behandler eller innsamler. Koden for farlig avfall (EAL-kode) er veiledende. Bruker må selv angi riktig EAL-kode hvis bruksområdet avviker. Små mengder spyles til avløp med mye vann
Avfallskode EAL	Avfallskode EAL: EAL: 16 05 08 kasserte organiske kjemikalier som består av eller inneholder farlige stoffer Klassifisert som farlig avfall: Ja
NORSAS	7134 Surt organisk avfall
Annen informasjon	Må ikke helles i avløp

AVSNITT 14: TRANSPORTOPPLYSNINGER

Farlig gods	Nei
-------------	-----

14.1. FN-nummer eller ID-nummer

Kommentarer	Ikke farlig i forbindelse med transport under UN, IMO, ADR/RID og IATA/ICAO regler
-------------	--

14.2. FN-forsendelsesnavn

14.3. Transportfareklasse(r)

14.4. Emballasjegruppe

14.5. Miljøfarer

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

14.7. Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

AVSNITT 15: OPPLYSNINGER OM REGELVERK

15.1. Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen

<p> lover og forskrifter</p>	<p>Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (CLP) av 16.06.2012 med senere endringer. Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30. mai 2008 med senere endringer. FOR 2009-04-01 nr 384: Forskrift om landtransport av farlig gods med senere endringer, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap. Avfallsforskriften, FOR 2004-06-01 nr 930, fra Miljøverndepartementet.</p>
<p>Deklarasjonsnr.</p>	<p>313677-Sitronsyre 50% i løsning</p>

15.2. Vurdering av kjemikaliesikkerhet

<p>Vurdering av kjemikaliesikkerhet er gjennomført</p>	<p>Ja</p>
--	-----------

AVSNITT 16: ANDRE OPPLYSNINGER

<p>Leverandørens anmerkninger</p>	<p>Informasjonen i dette dokument skal gjøres tilgjengelig for alle som håndterer kjemikaliet</p>
<p>Liste over relevante H-setninger (i avsnitt 2 og 3).</p>	<p>H319 Gir alvorlig øyeirritasjon.</p>
<p>CLP klassifisering, kommentarer</p>	<p>Eye Irrit. 2; H319</p>
<p>Brukte forkortelser og akronymer</p>	<p>EAL-kode: kode fra EUs felles klassifiseringssystem for avfall (EWC = European Waste Code) PBT: Persistent, Bioakkumulerende og Toksisk (giftig) vPvB: veldig Persistent og veldig Bioakkumulerende</p>
<p>Versjon</p>	<p>2</p>
<p>Kommentarer</p>	<p>Databladet er laget etter vår nåværende kunnskap, Norsk regelverk og produsentens opplysninger. Da brukerens arbeidsforhold ligger utenfor vår kontroll, vil det være brukerens ansvar at de nødvendige forholdsregler blir tatt. Det er den enkelte mottakers plikt å sørge for at informasjon gitt i dette sikkerhetsdatablad blir lest og forstått av alle som bruker, behandler, avhender eller på noen måte kommer i kontakt med produktet. Dette produktet skal bare brukes til det formål det er beregnet for og i henhold til spesifiserte instruksjoner. Opplysningene gjelder kun for det materialet som er angitt her, og gjelder ikke i forbindelse med bruk av noe annet materiale eller i noen form for bearbeidelse.</p>